

“Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsinin” 3№-li Əlavəsinin tərtib edilməsi Q A Y D A S I

Əlavə Dəyər Vergisinin bəyannaməsinin 3№-li Əlavəsi bəyannamədə ƏDV tutulan dövriyyə olduqda və ya vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində ƏDV tutulan əməliyyat sayılmayan dövriyyəsi olduqda tərtib edilir.

Əlavənin əvvəlində göstərilən **“Qeyd”**də “verilmiş formanın tərtib edilməsi qaydalarını oxuyun” və “ + . / , % Z simvollarından istifadə etməyin, böyük çap hərflərlə qara və ya göy diyircəkli qələmlə doldurun” kimi **tövsiyələrə** ciddi əməl olunmalıdır.

Kağız daşıyıcıda Əlavə tərtib edilrkən qaralamalara və düzəlişlərə yol verilməməlidir.

Təqdim olunmuş Əlavədə aparılan hesablamalardakı riyazi səhvlər Bəyannamənin Tərtibi Proqramında (BTP) avtomat rejimdə və ya vergi orqanı tərəfindən düzəldilir və kompyuter proqram vasitəsi ilə düzgün hesablanmış vergi məbləğləri birbaşa baza göstəricilərinə daxil edilir.

“Qeyd”dən sonrakı “Əlavənin təqdim edildiyi vergi orqanının adı” sətrin xanalarında böyük çap hərfləri ilə hər xanada bir hərf yazmaqla vergi orqanının adı göstərməlidir.

Misal: Əlavənin təqdim edildiyi vergi orqanının adı

5	S	A	Y	L	I	Ə	R	A	Z	İ	V	E	R	G	İ	L	Ə	R	İ	D	A	R	Ə	S	İ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Bölmə 1. Vergi ödəyicisi haqqında ümumi məlumat.

1-ci sətrin **“VÖEN”** xanalarında (hər xanada bir rəqəmlə) vergi ödəyicisinin VÖEN-i yazılır;

Misal:

1	VÖEN	9	9	0	0	0	1	1	1	1	1
---	------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2-ci sətrin **“ƏDV bildirişinin №-si”** xanasında vergi ödəyicisinə vergi orqanı tərəfindən Vergi Məcəlləsinin 157.2-ci maddəsinə əsasən verilən qeydiyyat bildirişinin nömrəsi göstərməlidir, eyni zamanda vergi ödəyicisi yalnız qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay

bölgüsü haqqında, əsas boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər və ya qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərsə bu halda həmin sətirin xanaları doldurulmur;

Misal:

3	ƏDV bildirişinin №-si	9	9	2	5	0	0	0	0	0	7	6	7
---	-----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2-ci sətirin “**ƏDV bildirişinin verilmə tarixi**” xanasında qeydiyyat bildirişinin verilmə tarixi göstərməlidir, eyni zamanda vergi ödəyicisi yalnız Qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər və ya qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərsə bu halda həmin sətirin xanaları doldurulmur;

Misal: Qeydiyyat bildirişinin verilmə tarixi 23 iyul 2004-cü il göstərilib. Bu halda əlavənin 3-cü sətirinin “**ƏDV bildirişinin verilmə tarixi**” xanası aşağıdakı kimi yazılmalıdır:

ƏDV bildirişinin verilmə tarixi	2	3	0	7	2	0	0	4
	gün		ay		il			

4-cü sətirin “**ƏDV qeydiyyatının qüvvəyə minmə tarixi**” xanasında vergi ödəyicisinin Vergi Məcəlləsinin 157.3-cü maddəsində göstərilən tarixlərdən birinə əsasən və ya ona verilən qeydiyyat bildirişində göstərilən qüvvəyə minmə tarixi yazılmalıdır, eyni zamanda vergi ödəyicisi yalnız Qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər və ya qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərsə bu halda həmin sətirin xanaları doldurulmur;

Misal:

4	ƏDV qeydiyyatının qüvvəyə minmə tarixi	0	1	0	8	2	0	0	4
		gün		ay		il			

5-ci sətirdə “**Vergi dövrü**”, **C** işarəsindən sonrakı altı rəqəmli xanalarda Əlavənin hansı hesabat ayına aid olmasından asılı olaraq (hər xanada bir rəqəmlə) müvafiq ay və il yazılır, **B** işarəsindən sonrakı altı rəqəmli xanalarda (bu xanalar yalnız Qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər və ya qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərən vergi ödəyiciləri tərəfindən doldurulur) əlavə hansı hesabat rübünə aid olmasından asılı olaraq (hər xanada bir rəqəmlə) müvafiq rüb və il yazılır.

Misal: Əgər Əlavə 2015-ci ilin yanvar ayı üzrə tərtib edilsə, bu halda xanalar aşağıdakı qaydada doldurulur:

5	Vergi dövrü	C	0	1	2	0	1	5
			ay		il			

Bölmə 2. Əlavə dəyər vergisi tutulan dövriyyə barədə məlumat

Hesabat ayı üzrə təqdim edilmiş mallar (işlər, xidmətlər) üzrə ƏDV-yə cəlb olunan dövriyyələrin məbləğlərinin cəmi (ƏDV nəzərə alınmadan) **301** sətirin **C1** xanasında göstərilir. **301** kodlu sətirin cəmi **301.1** **301.2** **301.3** **301.4** **301.5** kodlu sətirlərin cəmindən ibarətdir.

Misal: “A” müəssisəsinin 2015-cü ilin yanvar ayı ərzində təqdim edilmiş mallar (işlər, xidmətlər) üzrə ƏDV-nə cəlb olunan dövriyyəsinin məbləği 552 000,0 manat olmuşdur. Bundan 300 000,0 manatı barter əməliyyatları üzrə malların təqdim edilməsindən gəlir **301.1.6**, 100 000,0 manatı təqdim ediləcək işlərin (xidmətlərin) hesabına əvvəlcədən alınmış ödənişlər **301.2.7**, 50 000,0 manatı daşınan və daşınmaz əmlakın icarəyə verilməsindən gəlir **301.2.1**, 50 000,0 manatı isə ƏDV ödəməklə aldığı və sonradan müvafiq ƏDV məbləğini əvəzləşdirdiyi malın fəvqəladə hal olmadan tam amortizasiya olunmadan uçotdan silinməsi üzrə məbləğ **301.3**, 50 000,0 manatı ƏDV qeydiyyatının ləğv edildiyinə görə ləğv etmə vaxtı onun sahibliyində qalan malların dəyəri **301.4** və 2 000,0 manatı isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarına əsasən yaradılan sənaye və texnologiyalar parkı üzrə ƏDV-yə cəlb olunmadan idxal olunmuş texnoloji avadanlığının Azərbaycan Respublikasının ərazisində təqdim edilməsindən **301.5** ibarət olmuşdur. Yuxarıda göstərilən məbləğlər aşağıdakı müvafiq kodlu sətirlərdə əks etdirilir.

301 - “Təqdim edilmiş mallar (işlər, xidmətlər) üzrə ƏDV-yə cəlb olunan dövriyyələrin məbləği CƏMI”

	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
C1			5	5	2

Sətirin kodu **301.1** malların təqdim edilməsindən gəlir üzrə ƏDV-yə cəlb olunan dövriyyələrin məbləğlərinin cəmi (ƏDV nəzərə alınmadan) **C1** xanalarında göstərilir. **301.1** kodlu sətirin cəmi **301.1.1** **301.1.2** **301.1.3** **301.1.4** **301.1.5** **301.1.6** **301.1.7** **301.1.8** və **301.1.9** kodlu sətirlərin cəmindən ibarətdir.

301.1 Malların təqdim edilməsindən gəlir

	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
C1			3	0	0

- 301.1.1** Girov əmlakların (malların) təqdim edilməsi **C1**
- 301.1.2** Əmək haqqının əvəzinə təqdim edilmiş mallar **C1**
- 301.1.3** Agent vasitəsilə təqdim edilmiş mallar üzrə gəlirlər **C1**
- 301.1.4** Müstəqil ƏDV ödəyicisi olan struktur bölmələri arasında təqdim edilmiş mallar **C1**

- 301.1.5** Haqqı ödənilməklə və ya əvəzsiz qaydada öz işçilərinə və digər şəxslərə mal verilməsi **C1**

- 301.1.6** Barter əməliyyatları üzrə malların təqdim edilməsi **C1**

- 301.1.7** Digər malların təqdim edilməsi üzrə əməliyyatlar **C1**

- 301.1.8** Təqdim ediləcək malların hesabına əvvəlcədən alınmış ödənişləri

- 301.1.9** Daşınan və daşınmaz əmlakın təqdim edilməsindən gəlirlər

- 301.2**-ci sətrin malların təqdim edilməsindən gəlir üzrə ƏDV-yə cəlb olunan dövriyyələrin məbləğlərinin cəmi (ƏDV nəzərə alınmadan) **C1** xanalarında göstərilir.

- 301.2** kodlu sətrin cəmi **301.2.1** **301.2.2** **301.2.3** **301.2.4** **301.2.5**

- 301.2.6** və **301.2.7** kodlu sətirlərin cəmindən ibarətdir.

- 301.2** İşlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar

- 301.2.1** Daşınan və daşınmaz əmlakın icarəyə verilməsindən gəlirlər

	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
C1			1 5 0	0 0	0 0

	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
C1			5 0	0 0	0 0

301.2.2 Əmək haqqının əvəzinə işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi üzrə

əməliyyatlar

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

301.2.3 Müstəqil ƏDV ödəyicisi olan struktur bölmələri arasında işlərin görülməsi

və xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

301.2.4 Əvəzsiz işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

301.2.5 Barter əməliyyatları üzrə işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

301.2.6 Sair işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

301.2.7 Təqdim ediləcək işlərin və xidmətlərin hesabına əvvəlcədən alınmış ödənişləri

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1							1	0	0	0	0	0		0	0

301.3 -ci sətirdə Vergi Məcəlləsinin 159.5-ci maddəsinə əsasən ƏDV tutulan əməliyyat sayılan mallardan (işlərdən, xidmətlərdən) qeyri-kommersiya məqsədləri üçün istifadə edilməsi, malların itməsi, əskik gəlməsi, xarab olması, tam amortizasiya olunmadan uçotdan silinməsi və ya oğurlanması üzrə məbləğlər əks etdirilir.

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1							5	0	0	0	0	0		0	0

301.4 -ci sətirdə Vergi Məcəlləsinin 159.6-cı maddəsinə əsasən ƏDV üzrə qeydiyyatının ləğv edilmə tarixinə olan mal qalığının məbləği əks etdirilir.

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1							5	0	0	0	0	0		0	0

301.5-ci sətirdə Vergi Məcəlləsinin 159.10-cu maddəsinə əsasən bu Məcəllənin 164.1.15, 164.1.16 və 164.2-ci 164.1.11-ci, 164.1.15-ci, 164.1.16-cı və 164.1.20-164.1.25-ci, 164.1.20 - 164.1.25-ci, 164.1.33-cü və 164.1.35-ci maddələrinə və 164-cü maddənin digər bəndlərinə uyğun olaraq ƏDV-dən azad edilən idxal mallarının Azərbaycan Respublikasının ərazisində təqdim edilməsi ilə əlaqədar vergi tutulan əməliyyatlar üzrə məbləğ əks etdirilir.

	миллиард			миллион			мин	йüz			копик	
C1							2	0	0	0	0	0

Əlavənin “**Dövriyyə məbləği (ƏDV nəzərə alınmadan)**” sütunlarında hesabat ayı ərzində malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsi barədə ƏDV-siz dövriyyə məbləği göstərilir.

Bölmə 3. Əlavə dəyər vergisi tutulan əməliyyat sayılmayan dövriyyə barədə məlumat

Misal: “A” müəssisəsi sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olarkən 20 000 manat dəyərində əsas vəsaiti ƏDV-yə cəlb edilən əməliyyatlar nəticəsində əldə etmiş, lakin qanunvericiliyə əsasən bu zaman ödənilmiş ƏDV-ni əvəzləşdirmə hüququ olmamışdır. Bu səbəbdən göstərilən əsas vəsaitin satışı ƏDV tutulan dövriyyəyə aid edilmir və Əlavənin Bölmənin 3-də müvafiq sətrlərin **C1** xanalarında aşağıdakı kimi rəqəmlər (hər xanada bir rəqəmlə) soldan sağa aşağıdakı kimi yazılır.

326 VM-nin 159.2-ci maddəsinə əsasən bu Məcəllənin 167-ci və 168-ci maddələrinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasını hüdudlarından kənarda malların təqdim edilməsi, xidmətlərin göstərilməsi və işlər görülməsi üzrə əməliyyatlar

	миллиард			миллион			мин	йüz			копик	
C1												

327 Vergi Məcəlləsinin 159.5-ci maddəsinə əsasən fəvqəladə hallarda malların itməsi, əskik gəlməsi, xarab olması, tam amortizasiya olunmadan uçotdan silinməsi və ya oğurlanması üzrə məbləğ

	миллиард			миллион			мин	йüz			копик	
C1												

328 Vergi Məcəlləsinin 159.7-ci maddəsinə əsasən əməliyyatlar

	миллиард			миллион			мин	йüz			копик	
C1							2	0	0	0	0	0

329 Vergi Məcəlləsinin 160-cı maddəsinə əsasən müəssisənin təqdim edilməsi

	milyard			milyon			min			yüz			qəpik		
C1															

330 kodlu sətirdə isə müstəqil sahibkarlıq fəaliyyəti çərçivəsində malların göndərilməsi, işlərin görülməsi və xidmətlərin göstərilməsi sayılmayan əməliyyatlar üzrə dövriyyə məbləği,

331 kodlu sətirdə isə rüsumsuz ticarət mağazalarında (Duty-Free) malların təqdim edilməsi və xidmətlərin göstərilməsi üzrə əməliyyatlar barədə göstəricilər əks etdirilir.

Əlavənin “*Vergi ödəyicilərinin məsuliyyəti hissəsində*” - zolağın aşağı hissəsində soldan sağa göstərilmiş birinci “**fərdi sahibkarın və ya hüquqi şəxsin rəhbərinin**”, ikinci “**baş mühasibin**”, üçüncü “**əlavəni tərtib edən məsul şəxsin**” çərçivələrdə vergi ödəyicisinin rəhbərinin, baş mühasibinin və əlavəni tərtib edən məsul şəxsin soyadı, adı və atasının adı (çərçivələrdən kənara çıxmadan) yazılmaqla onlar tərəfindən imzalanır. Əlavə rəhbər şəxs tərəfindən imzalandıqdan və möhürlə təsdiqləndikdən sonra möhürün sol tərəfində olan “**əlavənin tərtib edilmə tarixi**”-nə dair xanalarda tərtib edilmə tarixi qeyd olunmalıdır.

Misal: “A” müəssisəsinin 2015-ci ilin yanvar ayı üçün ƏDV-nin əlavəsi rəhbər şəxs tərəfindən 15.02.2015-ci il tarixdə imzalanmış və möhürlə təsdiq edilmişdir. Bu halda, “**Əlavənin tərtib edilmə tarixi**”-nə dair xanalar aşağıdakı kimi yazılır:

1	5	0	2	2	0	1	5
---	---	---	---	---	---	---	---

gün ay il

- Vergi orqanı tərəfindən **əlavənin qəbul edilməsi №-si və tarixi** çərçivəsində daxil olma tarixi və qeydiyyat nömrəsi göstərilir.

- Vergi orqanı tərəfindən əlavənin sağ küncündə göstərilmiş “**poçt ştempelinin vurulma tarixi**” xanalarında əlavə poçt vasitəsilə göndərildiyi halda zərfin üzərinə vurulmuş poçt ştempelinin tarixi yazılır.

Misal: “A” müəssisəsi 2015-ci ilin yanvar ayı üzrə ƏDV bəyannaməsinə əlavəni poçt vasitəsilə təqdim etmiş və əlavə qoyulmuş zərfin üzərinə poçt ştempelinin tarixi “17.02.2015” vurulmuşdur. Bu halda, vergi orqanı tərəfindən əlavənin “Poçt ştempelinin vurulma tarixi” xanasında tarix aşağıdakı kimi yazılır:

1	7	0	2	2	0	1	5
---	---	---	---	---	---	---	---

gün ay il

- “**Poçt ştempelinin vurulma tarixi**” çərçivəsindən aşağı sağ küncdəki “xüsusi otağın ştamptı” çərçivəsində ştamptı vurulur.

Əlavə vergi ödəyicisi tərəfindən birbaşa təqdim edildikdə poçt ştempelinin vurulma tarixi üzrə xanalar doldurulmur. Əlavə internet vasitəsilə təqdim edildikdə vergi orqanlarına aid olunan xanalar doldurulmur.

* * *